

E 1225

A

NAGY-KANIZSAI NYILVÁNOS

POLGÁRI FIU-ISKOLA

ELSŐ

TUDÓSITVÁNYA

AZ

1872—73. TANÉV VÉGÉN.

SZERKESZTETTE

TEESZ JÁNOS

IGAZGATÓ.

NAGY-KANIZSA,
NYOMATOTT WAJDITS JÓZSEF GYORSSAJTÓJÁN
1873.

REV 85

REV 98

[Faint, illegible markings]

11/11/11

A NAGY-KANIZSAI NYILVÁNOS
POLGÁRI FIU-ISKOLA
ELSŐ
TUDÓSITVÁNYA

AZ
1872—73. TANÉV VÉGÉN.

SZERKESZTETTE
TEESZ JÁNOS

IGAZGATÓ.

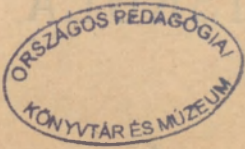
NAGY-KANIZSA,
NYOMATOTT WAJDITS JÓZSEF GYORSSAJTÓJÁN

1873.

*N. a.
F. R. K.*

REV 98

REV 2010

TARTALOM.

- I. Adatok a tanoda történetéhez.
 - II. A polgári iskola tanterve.
 - III. A tanoda statisztikája.
 - IV. Érdemsorozat.
 - V. Tudnivalók a jövő tanévre.
 - VI. Leltár.
-

I. Adatok a tanoda történetéhez.

1. Az intézet keletkezése s a tanári testület alakulása.

Nagy-Kanizsa városa társadalmi köreibben, valamint a város haladását és felvirágzását, szellemi és anyagi jólétét atyailag gondozó hatóság keblében régen nyilatkozott azon óhaj, hogy a városi közönség tekintélyes részét tevő kereskedő- és iparososztály számára a korszellem követelte magasabb kiképztetést nyújtandó oly intézet állittassék fel, melyben azon ifjak nyernének kiképztetést, kiknek a közönséges népoktatás által nyújthatóknál nagyobb szellemi tevékenységet feltételező ismeretekre van szükségök. Oly intézet, mely első sorban hivatva van a gyakorlati élet számára haszonvehető egyéneket képezni; olyan, mely már egymaga is a praktikus életbe való közvetlen átlépésre képesítsen; melynek ezen közvetlen célon kívül azonban még feladata, mindazon általános ismereteket is nyújtani, melyeket a jelenkor a műveltektől társadalmi és állampolgári állásukban követel.

Eleinte felső népiskola, majd gazdaszázi tanintézet felállítása által vélték a fönt kitüzött célokat elérhetni. Meggyözödván azonban az egyik elégtelenségéről, s a másik egyoldalúságáról, az időközben az 1868-ik évi XXXVIII. t. cz. által életbeléptetett polgári oskolára fordíták szemöket, mint olyanra, mely a célnak leginkább megfelelend, s aztán az eszme valósitásában szakadatlanul buzgólkodtak. Szük itt a tér a fejlődésnek minden stadiumát kitüntetni; annyit azonban fel kell említenem, hogy 1869 vége felé a talaj már tökéletesen elő volt készítve, midön az ugyanez évi decz. 11-én tartott városi közgyülésen Nagyságos Bója Gergely tanfelügyelő ur is a már életrevalóságra érleltetett eszmét ismét megpendítván, az annak megvalósítására okvetlenül megkivántató tetemes anyagi áldozatok miatti agályok némi elosztatására Guttman S. H. ur, a jótékonyságáról általánosan ismert városi képviselőnek azon, valóban páratlan nagylelküséget tanusító

ajánlatát juttatá tudomására a gyülekezetnek, miszerint — ha az említett polgári iskola létre jő — a maga részéről a kezdetleges költségek fedezésére 2,000 frtot bocsát a közgyűlés rendelkezésére. E hazafias ajánlat egyhangú éljenzéssel vétetvén, s a polgári iskola felállítása elvben elfogadtatván, az iskolaszék egyetemben a városi tanácscsal ennek hol és mikénti felállítására iránti tervezet-készítésre hivatott fel, mely az 1870. apr. 2. egy a mltgú m. kir. közoktatásügyi minist.-hoz segély-nyújtás végett felterjesztendő kérvény szövegezésével együtt a közgyűlésnek bemutatott, s melynek rendeltetése helyére való átszármasztásával Nagyságos Bója Gergely tanfelügyelő ur bizatott meg.

Az 1872. martius 20. a polgári iskola ügye újra szőnyegre hozatván, a közgyűlés a két első osztálynak még ez évben történendő felállítását elhatározta, s a tanintézet létesítése céljából az összes felszerelések előállítását elvállalni késznek nyilatkozván, egyszersmint egy új kérvénynek a nmltgú m. kir. ministeriumhoz leendő felterjesztését javalja azon czélból, hogy a tanerők díjazását a törvényileg megszavazott segélyösszezből elvállalni kegyeskedjek, mit a magas kormány Ngs Bója Gergely tanf. urnak az 1872-ki apr. 29-én tartott közgyűléshez küldött átirata értelmében megígérvén, — a tanfolyamok megnyithatása iránti teendők megállapítására s részletes véleményadásra a tanfelügyelő ur elnöklete alatt egy 13 tagú bizottság küldetett ki. A tanoda állandósítása tekintetéből egy külön épület felállítása is határozatba ment és e czélra 40 ezer frtnyi kamat nélküli kölcsönt kérvényezett a közgyűlés a miniszteriumtól, mi azonban ki nem eszközölthetvén, az építkezés az arra süszésglendő pénzalap hiánya miatt egyelőre elhalasztott.

A tanoda ideiglenes elhelyezésére addig is a Csengery-utczában levő 915. számú ház lőn három évi tartamra kibérelve f. évi 400 frtnyi házbérrel.

A polg. iskola alapítása, ideiglenes elhelyezése, berendezése, nemkülönben folytonos gondozása által kiválóbb érdemeket szereztek: tekint. Belus József polgármester, Tandor Ferencz főjegyző, Babochay György, volt iskolaszéki elnök, valamint az összes iskolaszéki tag urak. — Neveiket hálás emlékül őrzendi évkönyvünk.

A tanártestület 1872. évi aug. 26-án alakittatott meg, midőn az iskolaszék az igazgatói állásra Teesz János, okleveles polgári iskolai tanárt választá, ki egyszersmind a magyar és német nyelv tanításával bizatott meg. Rendes tanárokkul megválasztattak: Csókás György, a zilahi képezde volt segédtanára, a termény- és földrajz tanszékére. Udvardy Ignác, volt soproni reáltanár, a szám- és mértani tanszékre. Schultz Károly, volt műegyetemi hallgató, a rajz- és szépírási tanszékre. Berecz Imre zene- és ének, és Gózon Zsigmond tornatanárokkul választattak.

(Megjegyzendő, hogy ez évre Udvardy Ignác a II., Csókás György pedig az I. osztály főnökévé választott. Csókás Gy. elmenetele következtében Schultz Károly választott első osztálybeli osztálytanárrá.)

Az ekként megalakult tanári testületből Csókás György rendes tanár az év elején az alsó-lendvai polgári iskola igazgatójává neveztetvén ki, miután ismételt pályázathirdetés után állomására alkalmas tanár nem jelentkezett; tárgyainak tanítását és pedig a földrajzot Teesz János igazgató, az állattant Berecz Imre, a növénytant Udvardy Ignác és az ásványtant Schultz Károly urak vállalták magukra.

Molnár István az iskolaszék 1872. aug. 26-án tartott ülésben az intézet szolgáljaul választott meg.

2. A tanoda megnyitása és belélete.

Mult évi okt. 24-én a tanuló-ifjúság — (miután a polgári iskola tantermei hely szűke miatt arra alkalmasak nem voltak) — az elemi iskola munkatermében összegyűlvén, Krób Pál másodtanfelügyelő ur több városi főtisztviselő kíséretében, az életbe léptetendő intézet célját és horderejét velős szavakkal feltűntető alkalmi beszéddel üdvözlé a megjelenteket a magas kormány nevében és ezzel az intézetet megnyitotta. Utána az igazgató intézett néhány szót a tanári testülethez, melyben annak tagjait fontos hivatásuk hű teljesítésére, türelemre, a gyermekek iránti atyai szeretetre a könnyelműek iránt pedig komoly szigor gyakorlására s különösen arra hívá fel, hogy a növendékeknek a tudományokba való bevezetésén fölül főfeladatuknak tekintsék őket erkölcsös és haszonvehető polgárokká képezni; hogy azoknak ne csak tanárai, hanem egyszersmind nevelői is legyenek. A növendékekhez intézett szavaiban serkenti és buzdítja azokat, hogy mindazzen várakozásoknak megfelelni iparkodjanak, melyeket előljáróik, tanáraik és szülőik hozzájuk kötnek. Figyelmezteti, hogy a fiatal kor a vetés ideje, melyben jövő boldogságunk vagy boldogtalanságunk alapja rakatik le; — hogy sorsunk majdnem mindig fiatalkori éveink felhasználásától függ, és csak ritkán pótolja ki a későbbi idő, mit az előbbi mulasztott; hogy ennél fogva a kedvező alkalmat buzgón felhasználják, és azt, mire taníttatni fognak, a legpontosabban elsajátítsák.

Az intézet megnyitása előtt néhány nappal, oct. 21-én megkezdődtek a rendes előadások. Ezeket megelőzőleg oct. 1 — 15-ig eszközöltettek a beiratások. A bejegyzett nyilvános tanulók száma 59.

Tanárok és célszerű taneszközök képezvén a sikeres tanulásnak mulhatlan tényezőit, a tek. városi hatóság nagylelkűsége az új intézet szertárait is legott oly állapotba kívánta helyezni, hogy azok az igé-

nyeknek megfeleljenek. E célra a hatóság 1600 frt, az iskolaszék pedig a tanári és ifjusági könyvtár számára a beiratási díjak két illetőleg egy hármadat határozni kegyeskedett. A tanoda berendezése és felszerelése tek. Babochay György iskolaszéki elnök közbenjöttével az igazgatóra bízott. Csakis a városnak illetén bőkezűsége folytán juthatott az új intézet keletkezésének már első évében azon kellemes helyzetbe, hogy az előadás minden akadály nélkül folyamatba tétethetett. A nm. vallás és közoktatási ministerium 1872. évi jun. 17-én 14,508. sz. a. kelt intézvénnyel a nagy-kanizsai polg.iskolát nyilvánossági joggal ruházta fel.

Örvendetes tényként jegyezzük fel, hogy főt. Tallián Ede zágrábi kanonok ur 1872. évi aug. 25-én kelt átiratában értesíti Nagy-Kanizsa városa képviselő-testületét az itteni polg. iskola számára teendő 1000 frtnyi alapítványáról; melynek 6% kamatösszege mindig a legfelsőbb osztályba járó, magát erkölcsileg legjobban viselt s a tantárgyakban legnagyobb előmenetelt kimutatott tanulóknak adományoztassék ösztöndíjul.

Ez évben Topolits György és Krátky József, mint arra egyaránt érdemesített II. osztálybeli tanulók közt, a nagylelkű alapító belegezésével megfelelvén osztatott fel az említett alapítvány kamatösszege.

Ezenkívül Kelemen Tivadar és Ábrahám Gyula I. osztálybeli tanulók is, az első, mint legjobb rajzoló Schulcz Károly rajztanár-, a második pedig példás magaviselete, s ernyedetlen szorgalma miatt Teesz János igazgató által egy-egy arannyal jutalmaztattak. A városi hatóság kegyességéből tanulóink szegényebbjei közül 12 tandíjmentességben is részesült.

A tek. iskolaszék 1872. évi szept. 4-én kelt határozatával a latinnyelvet, hogy a polg. iskolából netalán a gymnasiumba átlépni kívánó növendékek a gymn megfelelő osztályába felvétethessenek, rendes tantárgyul vevén fel, ennek tanítását mindkét osztályban Udvardy Ignác tanár vállalta magára.

A csakis kath. tanulók hittani előadásai az intézeti helyiségben tiszt. Gregorits Honor ferenczrendi atya által tartattak. A hittani érdemjegyek időszakonkiut bekértek és az illető bizonyítványokba ig-tattattak.

A tanév befejezése előtt a nyilvános vizsgálatok július 18-tól bezárólag 22-ig, a díjosztással összekötött zárünnepély napjaul július 23-ike tüzetett ki, mely napon osztattak ki egyszersmind a tanodai bizonyítványok is.

A polgári iskola felállítása, annak a szükségességekkel való ellátása és folytonos gondozása minden ékesszöllásnál hangosabban hirdeti a városnak a tanügy iránti áldozatkészségét.

Önhittség és szerénytelenség nélkül vélem a magam és tanártársaim részéről állíthatni, hogy minden nehézséggel férfiasan megküzdve, kötelességünk teljesítésében lankadatlanul iparkodtunk a kitűzött cél felé haladni — az intézet jó hírének, nemkülönben a növendékek jövő boldogságának megállapításában szeretett hazánk iránti tartozásunkat ez idő szerint leróni. Legyen ezen öntudat mindnyájunk buzgóságának legnemesebb jutalma!

Intézetünket 1873. május 28-án Hertelendy Kálmán Zalamegye főispánja, 1872. december 7-én Krób Pál másodtanfelügyelő, továbbá főt. Kottek Nándor és Plosszer Ignác iskolaszéki tag urak több ízben szerencsétlítették látogatásukkal.

3. A tanoda jóltevői.

Nagy-Kanizsa városa tek. képviselő-testületét s tanácsát, mely együttes hatóság a tanügy emelése érdekében tetemes áldozatokat hoz és ezen új intézet fentartására is megszavazta a szükségeseket: mindezekért és évenként megújuló áldozataiért — legmélyebb hálánk illeti.

Guttmann S. H. ur, városi képviselő, mint föntebb már említett 2000 frtot adományozott az iskola felszerelésére.

Belus József ur, N.-Kanizsa városa nagy érdemű polgármestere a latinnyelv tanításáért az illető tanár urat 100 frtnyi tiszteletdíjban részesíté s az által az intézet valamenyi növendékeinek lehetővé tette a latin nyelv tanulmányozhatását.

Nagy-Kanizsa városa takarékpénztárának nagygyűlése iskolánknak 50 frtnyi segélyösszeget adományozott, melynek egyik fele az év végén kitűnő és jeles tanulók közt kiosztandó jutalom-könyvek beszerzésére fordított, másika pedig a jövő évben szegény gyermekek számára veendő tankönyvekre tartatott fön.

A könyvtár részére ajándékoztak: Tárnok Alajos ur 9 darab, Schulcz Károly tanár 16 darab, Teesz János igazgató 11 darab könyvet. Fogadják mindnyájan hálás köszönetünket.

II. Tanterv.

Könnyebb áttekintés végett a polgári iskolák tanterve úgy adatik, mint ez az 1868. évi XXVIII. t. cz. értelmében a magy. kir. vallás- és közoktatási miniszter ur által fi-polgári iskolák számára kiadatott.

I. Tantárgyak.

a) Kötelezett tantárgyak.

1. Hit- és erkölctan.
 -) a) olvasás és nyelvtan.
2. Anyanyelv) b) irálytan.
 -) c) irodalom és ismertetés.
3. Hazai más nyelv (a) német nyelv magyar fiuk számára.
 - (b) magyar nyelv nem magyar fiuk számára.
4. Mennyiségtani tárgyak (a) szám- és mértan.
 - (b) könyvvitel.
 - (a) földrajz.
5. Történettani tárgyak (b) történelem.
 - (c) statisztika.
 - (a) terményrajz.
 - (b) vegytan.
6. Természettudományi tárgyak (c) természettan.
 - (d) mezői gazdaság- vagy ipartan.
7. Jogi tárgyak: Köz-, magán- és váltójog alapvonalai.
 - (a) rajzolás.
8. Művészeti tárgyak (b) szépírás.
 - (c) éneklés.
9. Test- és fegyvergyakorlat.

b) Rendkívüli tantárgyak:

1. Latin-,
2. Francia-
3. Angol nyelv.
4. Zene.

II. Kötelezett tantárgyak osztályonkénti felosztása és terjedelme.

1 Hit- és erkölcs tan.

A polgári iskolák a népoktatási törvény 67. §. értelmében felekezeti színezet nélküli tanintézetek. — A felekezeti színezet nélküli iskolában, e törvény 57. §-a szerint, a hit- és erkölcs tan tanításáról a vallásfelekezetek tartozván gondoskodni, e tantárgy osztályok szerinti felosztásának és tejedelmének meghatározása a felekezeti hatóságok jogköréhez tartozik.

2. A n y a n y e l v.

a) *Olvasási és nyelvtani gyakorlatok*, összekötve a fogalmazásra vezérlő előgyakorlatokkal.

I. OSZTÁLY.

Hetenkint 3 órán.

a) *Értelmes s kellően hangsúlyozott olvasás*; az olvasottak tartalmának szabadon való elbeszélése s ugyancsak az olvasottak tartalma megmagyarázásának gyakorlása.

b) *Az előadás gyakorlására* könyv nélkül megtanult szivnemesítő versek és történelmi folyó beszédek elszavalása és előadása; valamint ezek tartalmának szabadon (saját szavaikkal) elbeszéléstetése.

c) Az anyanyelv mondattani alapra fektetett alaktana, a szóképzés és helyesírás gyakorlása.

II. OSZTÁLY.

Hetenkint 3 órán.

a) *Az értelmes és kellően hangsúlyozott olvasás*; az olvasottak tartalmának szabadon való előadása és magyaráztatása.

b) *Az előadás gyakorlására* könyv nélkül tanított versek, elbeszélési és leírási folyóbeszéd elszavaltatása és előadása.

c) Az anyanyelv mondattani alapra fektetett alaktana a szóképzés és helyesírás folytatása és bevégezése.

b) *Írálytani gyakorlatok*, összekötve a mondattan kiegészítésével és az olvasási gyakorlatokkal.

III. OSZTÁLY.

Hetenkint 3 órán.

a) *Értelmes és kellően hangsúlyozott olvasás* gyakorlása; az olvasottak tartalmának előadása és magyarázása.

b) *Az előadás* gyakorlására könyv nélkül megtanított versek és folyóbeszéd elszavaltatása és előadása.

c) Elbeszélési és leírási olvasmányok tartalmának gondolatbeli leírása. A hallás után felfogatott történelmi elbeszélések fogalmaztatása.

d) A mondattanból eddig tanultak ismétlése mellett a körmondatok készítésének gyakorlata, elmélete, összefoglalva az írási jelek (vessző, két-pont, pont, nyug-, idéző-, zárjelek stb.) ismertetésével és használásával.

IV. OSZTÁLY.

Hetenkint 2 órán.

a) *Értelmes olvasás* s az olvasottak tartalmának elbeszéléstetése és magyaráztatása.

b) *Az előadás* gyakorlására — könyv nélkül megtanított — elbeszélői, lantos, románcz, ballada, költői, rövidebb és könnyebb szónoklati darabok elszavaltatása.

c) Történeti elbeszélések és tájleírások, különféle ügyiratok: levelek, folyamodványok, szerződések, nyugták, árjegyzékek fogalmaztatása és készítettése.

d) *Az irálytan elméletének* alapvonalai.

c) *Az anyai nyelv irodalmának rövid ismertetése.*

V. OSZTÁLY.

Hetenkint 2 órán.

a) Az újabbkori irodalombeli történelmi és költői írók műveiből válogatott darabok olvasatása s esztetikai fejtegetése.

Bevezetésfelek nyomán a történelmi és költői irály és műfajok megértetésére, az esztetika rövid áttekintésével.

b) Az újabbkori irodalom története, lehető legrövidebbre összevonva.

c) Előadás gyakorlásaul újabbkori történelmi és költői írók műveinek felolvasatása, a könyv nélkül megtanultak elszavaltatása.

d) Fogalmazási gyakorlatok, részint ügyiratok készítésén, különös tekintettel az ügyleti levelezésekre és gyakorlati fogalmazványokra, részint a történelemből vett tárgyak kidolgozásán s különféle leírások és elbeszélések készítésén.

VI. OSZTÁLY.

Hetenkint 2 órán.

a) Az újabb és régibb irodalombeli különféle remekirókból válogatott szónoki és költői darabok olvastatása és esztétikai fejtegetése.

b) A középkori s régiebb irodalom történetének legrövidebb áttekintése.

c) Előadás gyakorlásaúl szónoki és költői remekirók válogatott darbjainak felolvastatása, a könyv nélkül megtanultak elszavaltatása.

d) Fogalmazási gyakorlásaúl részint ügyiratok készítése, itt is különös tekintettel az üzleti levelezések és gyakorlati fogalmazványokra, részint szónoki darabok iratása.

3. H a z a i m á s n y e l v .

a) A magyar ajkuak számára *német nyelv*.

b) A nem-magyar ajkuak számára *magyar nyelv*.

III. OSZTÁLY.

Hetenkint 3 órán.

a) *Egyszerű és bővített mondatok*, — az ezek megértésére tartozó nyelvtani alakok és szabályok ismertetésével.

b) Az így szerkesztett mondatoknak anyanyelvből a tanítás alatt levő nyelvre s megfordítva ebből anyanyelvre fordítása, élőszóval és írásban.

c) Az ez uton szerzett nyelvtani ismeretek rendbeszedése és elméletileg megtanultatása.

IV. OSZTÁLY.

Hetenkint 3 órán.

a) *A bővített és összetett mondatok*, s az ezek megértésére tartozó nyelvtani alakok és szabályok ismertetése.

b) Az így szerkesztett mondatoknak anyanyelvből a tanítás alatt levő nyelvre s megfordítva, ebből anyanyelvre fordítása élőszóval s írásban.

c) A szerzett nyelvtani ismeret rendbeszedése után, az egész nyelvtan elméleti megtanultatásával.

d) Nehány könnyű vers könyv nélkül.

V. OSZTÁLY.

Hetenkint 4 órán.

a) A nyelv alaktana ismétlése után, a *nyelv rendszeres mondattana* elméletileg és gyakorlati példákban.

- b) Könnyebb olvasmányoknak a tanítás alatt levő nyelvből anyanyelvre és viszont fordítása.
 c) A legkönnyebb fogalmazási kísérletek.
 d) Néhány könnyű vers és egy-két könnyű folyóbeszéd könyv nélkül.

VI. OSZTÁLY.

Hetenkint 2 órán.

- a) Fokozatosan nehezebb olvasmányoknak anyanyelvből a tanítás alatt levő nyelvre fordítása.
 b) Fokozatosan nehezebb fogalmazványok készítése.
 c) A beszéd elsajátítása- és gyakorlására hosszabbacska elbeszélési versek, történeti előadást tartalmazó folyóbeszédék könyv nélkül tanítása és előadatása.

4. Mennyiségtan. a) Szám- és mértan.

I. OSZTÁLY.

Hetenkint 5 órán.

- a) *A számtanból*: az egész számok négy alapművelete. — A számok tényezőkre bontása.
 A közönséges törtek négy alapművelete.
 b) *A mértanból*: a nézlettani egyenes vonalú ábrák három- vagy sokszögű alapjairól.

II. OSZTÁLY.

Hetenkint 5 órán.

- a) *A számtanból*: a közönséges törtek ismétlése és a tizedes törtek. Számítani rövidítések gyakorlása.
 Viszonyok. Arányok. Hármasszabály. Egyszerű kamatszámítás.
 b) *A mértanból*: a nézlettani egyenesvonalú ábrák alkotásának folytatása, egybekötve azok területeinek kiszámításával.

III. OSZTÁLY.

Hetenkint 4 órán.

- a) *A számtanból*: a közönséges és tizedes törtek ismétlése.
 A mértekek és pénzek ismertetése. — Az összetett hármasszabály, a határidő-számítás, a társaság-, elegyítés szabályai; a láncszámítás, összetett kamatszámítás. Hatványozás tisztán arab számjegyekkel.

b) A *mértanból*: a köralakú s ezekből összeállítható ábrák alkotása és területek kiszámítása.

Gyakorlati síkmérések, s ezekről egyszerű térrajzok készítése.

IV. OSZTÁLY.

Hetenkint 4 órán.

a) A *számtanból*: a láncz-, összetett kamat-, a határidő-számítás és társaságszabály ismétlése.

A hatványozás ismétlése. Négyzet- és köbgyökvonás tisztán arab számjegyekkel.

b) A *mértanból*: a tér tan, tértani gyakorlati mérések, a térfogat (terime) kiszámításával, alkalmazva a földkiadások (árkok), töltések, épületek falainak köbszerinti kiszámítására.

Gyakorlati területi és tértani mérések s ezek rajzai készítésével.

V. OSZTÁLY.

Hetenkint 4 órán.

a) A *számtanból*: a hatványozás és gyökvonás ismétlése; a szám- és mértani sorok (Progressio) ezek folytán a sorszámok (Logarithmus) megértetése és használása módja. A kamatos kamatok kiszámítása.

b) A *mértanból*: a sík és a tér tan ismétlése gyakorlati mérésekkel, térrajzok készítésével és a területek kiszámításával; épületrajzok készítése.

VI. OSZTÁLY.

Hetenkint 4 órán.

a) A *számtanból*: a változatok (Permutatio), csoportulatok (Combinatio) tana, a valószínűségi számítás.

Továbbá a váltó-, évjáradék- (Renten), törlesztési (Amortisatio) számítások: a biztosító (élet, tűz, jégkár), a takarékpénztári intézetek ismertetése.

b) A *mértanból*: lejt mérések, alkalmazva a közéletben előforduló esetekre, mint p. o. a felszíni mérés-, alagcsövezésre, mocsárok kiszáritására összekötve a helyzeti (situatio) rajzok készítésével.

b) K ö n y v v i t e l.

VI. OSZTÁLY.

Hetenkint 2 órán.

Az egyszerű és kettős könyvvitel alapvonalai s gyakorlati vezetésének módja.

A mezei gazdaságot tanító polgári iskolában a gazdasági, az ipar-
tant tanító iskolában pedig a kereskedői számvitel tanítandó.

5. Történettani tárgyak. a) Földrajz.

I. OSZTÁLY.

Hetenkint 2 órán.

- a) A föld mértani és természeti földrajza, általános fővonalokban.
- b) Magyarország és az ausztriai birodalom általános áttekintése, különös tekintettel mindkét birodalom természeti földrajzára.

II. OSZTÁLY.

Hetenkint 2 órán.

- a) Európa természeti földrajza s országainak általános áttekintése.
- b) A föld többi részei legáltalánosabb átnézete.

III. OSZTÁLY.

Hetenkint 2 órán.

- a) Európa rövid ismételése mellett Ázsia, Afrika, Amerika és Ausztrália rövid földrajza.
- b) Bezárólag a mértani földrajz alapvonalai s földabroszok készítése.

b) T ö r t é n e l e m.

III. OSZTÁLY.

Hetenkint 2 órán.

Magyarország története oly röviden, hogy egy év alatt az egészen át lehessen menni, Magyarország polgári földrajza ismételésével.

IV. OSZTÁLY.

Hetenkint 2 órán.

A világtörténelemben szereplő népek története oly rövideggel, hogy a tanuló az egész világ történetéről világos áttekintést nyerjen.

Az ide tartozó földabroszok használásával és a szükséges földrajzi felvilágosításokkal.

V. OSZTÁLY.

Hetenkint 4 órán.

Az ó-, közép- s ujkori történetek nevezetesb korszakai időrendben-

A korszakokat jellemző és feltüntető földabroszok használásával és földrajzi felvilágosításokkal.

VI. OSZTÁLY.

Hetenkint 3 órán.

Magyarország összefüggő története.

c) S t a t i s t i k a.

V. OSZTÁLY.

Hetenkint 2 órán.

A statistika főbb vonala a magyar birodalom területéről. természeti minémüségéről, termékeiről, népessége viszonyairól; a nép anyagi, szellemi és erkölcsi közműveltségéről, az államháztartásról és hadierőről, egybevetve mindezeket az európai nevezetesebb államokkal, a lehető legvilágosabb rövidséggel.

6. Természettudományi tárgyak. a) Terményrajz.

I. OSZTÁLY.

Hetenkint 2 órán.

a) Téli hónapokban az *ásványtanból* egyes osztályok alapjellemivel bíró, az iparban használtatni szokott ásvány-példányokon szemléltetendők azoknak ismertetőjegyeik, találási helyök és hasznuk. . .

b) Tavaszi és nyári hónapokban egyes csoportokat jellemző, a mezei gazdaságban és az iparban használtatni szokott növények ismertetőjegyei, növési helyök és hasznuk.

II. OSZTÁLY.

Hetenkint 2 órán.

Egész éven át, az állatok főbb osztályaiból az alapjellemmel bíró, egyszersmind a mezei gazdaságban és az iparban használtatni szokott állatpéldányokon tanítandók az állatok ismertető jegyei, lakhelyök, táplálkozási és szaporodási módjok, sajátágaik, általános és különös hasznuk; az állattani rendszer áttekintésével és az állatok analticai uton való meghatározásával.

III. OSZTÁLY.

Hetenkint 2 órán.

a) Téli hónapokban az ismert állatok, néhány ujnak hozzáadásával, rendszerben áttekintendők, egyszersmind meghatározásuk gyakorlandó.

b) Tavaszi és nyári hónapokban a hasznos és mérges növények tanítandók s általánosan a növények meghatározása gyakorlandó.

IV. OSZTÁLY.

Hetenkint 4 órán.

a) Az ásványtan ismétlése mellett a nevezetesebb szikla- és földfajok a föld történetével (geologia) egybekötve.

b) A föld terményeit egymással kapcsolatosan egybevetve is kell tanítani a föld egyetemes természetrajzát.

c) Az állatok és növények meghatározása gyakorlandó.

b) **V e g y t a n .**

IV. O S Z T Á L Y .

Hetenkint 3 órán

A testek általános tulajdonai előrebocsátása után a szerves és szervetlen vegytan alapvonalai kísérleti úton a mezői gazdaságra és az iparra alkalmazva.

c) **T e r m é s z e t t a n .**

V. OSZTÁLY.

Hetenkint 3 óran.

A természettan kísérletileg és számtani alapon tanítandó; a természet általános törvényeit a kísérleteken szerzett tapasztalatokból kell levonni.

Az eróműtanból, az egyensúly-, mozgás- és nyugvástán, különösen a géptan.

VI. OSZTÁLY.

Hetenkint 2 órán.

A rezgések tanából: a hang, hő, fény, delezesség, villanyosság és a légkör tüneményei.

d) **M e z e i g a z d a s á g v a g y a z i p a r t a n .**

VI. OSZTÁLY.

Hetenkint 2 órán.

a) *A gazdaságtanból, melyet a III. osztálytól egész a pályafolyam végeig minden osztály a gazdasági kertben gyakorol, tanítandó a földművelés, növény termesztés, állattenyésztés, kertészet, szőlőművelés, selyemtenyésztés, méhészet és erdészeti alapvonalai.*

b) Az *iparműtanból*, (ott, hol a vidék szerint inkább erről kell tudni, mint a mezei gazdaságról) az állati, növényi és ásványi anyagok ismeretése és feldolgozásáról, ipartelepek és gyárak látogatásával: ott, a hol mód van benne, a tanulók különféle kézműipari munkákban való gyakorlásával egybekötve.

7. Jogtudományi tárgyak.

VI. OSZTÁLY.

Hetenkint 2 órán.

a) Az ország közjoga: a magyar birodalom szerkezetéről, alkotmányáról, népképviseléséről, kormánya- és kormányzásáról.

b) A magánjogból, az anyagi részből: az örökösödési, telekkönyvi jog fővonalai; az anyagi, büntetőjog.

Az alaki jogból: a birói szervezet és a perrendtartás röviden.

c) A váltójog és a csódtörvény főbb vonalai.

8. Művészeti tárgyak. a) Rajzolás.

I. OSZTÁLY.

Hetenkint 4 órán.

Szabadkézi mértani rajzból, a vonalrajz elemei, összekötve a mértani alaklattal, úgy hogy ez a mértani alaklatban tanítottakkal összhangzatban tartassék.

II. OSZTÁLY.

Hetenkint 4 órán.

a) *Szabadkézi rajz*, az egyenes vonalokból alkotható egyszerű alakok (árnyékolás nélkül) rajzoltatása.

b) *Mértani rajz*, a vonalrajz folytatása, összhangzatban tartva az I. osztályban tanított mértani alaklattal.

III. OSZTÁLY.

Hetenkint 3 órán.

a) *Szabadkézi rajz*, egyenes és görbe vonalokból képzett ábrák, átmenve a növények rajzolására. Természet után való rajzoltatás.

b) *Mértani rajz*, a körről és a körből alakítható s a körbe írott ábrákról.

A síkmérések egyenes oldalú térrajzait, a mennyiség- és rajztanárok felügyelete alatt magánosan is készítik.

IV. OSZTÁLY.

Hetenkint 3 órán.

- a) *Szabadkézi rajz*, növények, állatok és ékitmények rajzoltatása. Természet után való rajzoltatás.
 b) *Mértani rajz*, épületi-, tér- és homlokrajzok készítése.

V. OSZTÁLY.

Hetenkint 3 órán.

- a) *Szabadkézi rajz*, a távlat és az árnyékolás elemei, alkalmazva az eddig rajzolt ábrák- és tárgyakra.
 b) *Mértani rajz*, épületi-, tér- és homlokrajzok készítése.

VI. OSZTÁLY.

Hetenkint 3 órán.

- a) *Szabadkézi rajz*, a múlt évek folytatva és ismételve.
 b) *Mértani rajz*, eszközök, géprészek, egyszerű gépek, épületek (situatio) rajzai.

b) Szépirás.

I. II. III. O S Z T Á L Y.

Hetenkint 2—2 órán.

Üteny szerint tanulják az ugynevezett angol szépirást; a németül tanulók a németírást is, s alkalmazzák ezt különösen a könyvvitelnél.

c) É n e k l é s.

I. OSZTÁLY.

Hetenkint 2 órán.

Az énektan elemei, különösen a hangkörök, keményhangsor és a lágy hangsor. A hangnemek feltogása és begyakorlása mellett, gyakoroltatnak a két és háromszólamú éneklésben.

II. OSZTÁLY.

Hetenkint 3 órán.

Megismerik a magyar hangsort s begyakorolják a nehezebb hangköröket. Ezenfelül gyakorolják a három- és négyhangú homophon éneklést.

III. OSZTÁLY.

Hetenkint 3 órán.

Az előkék különböző fajainak begyakorlása mellett tanulnak két-, három- és négyszólamú polyphon éneklést.

IV. OSZTÁLY.

Hetenkint 2 órán.

Az összes kemény és lágy hangsorok ismétlése mellett a hangsorok egymással való összeköttetését meg kell ismertetni. Továbbá gyakorolni kell a hangközök éneklés általi eltaláltatását — a hangjegy olvasását. Folytatni kell a három-, négyszólamú polyphon énekeket.

V. VI. OSZTÁLY.

Hetenkint 2 órán.

A két osztály külön-külön is, de többnyire együvé fogva, ismétli az eddigi elméleti ismereteket és gyarapítja azokat, egyszersmind a három- és négyhangú chorálokat, dalokat, motetteket stb. gyakorolja.

9. Test- és fegyvergyakorlat.

A polgári iskola növendékei a test- és fegyvergyakorlatok tanulására két csoportra osztandók.

Az első csoportba sorozandó az I., II. és III.-dik, a második csoportba a IV. V. és VI. osztály növendékei.

Az I., II. és III. osztályból álló csoport gyakoroltatik:

a) *rendgyakorlatokban*, a sorok mozgásának többféleségét kifejtik, a menés-futás nehezebb nevei mellett gyakorolják a sorfordulatokat, sor-kanyarodásokat és a sorok mozdulatának, összeállításának és kifejtésének különféle neveit.

b) A szabadgyakorlatok különféle neveiben.

c) Az ugrás különféle neveiben.

d) A függési és támaszkodási gyakorlatokban.

A IV. V. és VI. osztályból álló csoport gyakoroltatik a fennebbieken kívül a tisztán katonai test- és fegyvergyakorlatokban.

Rendkívüli tantárgyak.

Latin, francia, angol stb. nyelvek és a zene.

A rendkívüli tantárgyak a tanítási rendes órákon kívül az olyan növendékeknek tanítandók, kik az iskolai év elején vagy maguktól, vagy szüleik rendeletéből, egyik vagy másik rendkívüli tantárgynak tanulására vállalkoznak.

A kik az év elején egyik vagy másik rendkívüli tantárgynak tanulására vállalkoztak, s az így alakult osztály kedvéért a tanítás elrendeltetett és megkezdett, azok a maguk által kijelölt tárgy szorgalmas tanulására épen ugy köteleztetnek, mint a rendes tantárgyak tanulására.

A kijelölt rendkívüli tantárgyak közül az I. és II. osztály növendékei, rendes tantárgyak mellett, csak egyféle rendkívüli tantárgy tanulására vállalkozhatnak.

A többi osztályok növendékei egyszerre tanulhatnak ugyan kétféle rendkívüli tantárgyat, azonban egy évben ujat csak egyfélét kezdhetnek.

A latin nyelv a polgári iskolában, mint rendkívüli tantárgy, azon növendékek kedvéért taníttatik, kik innen a gymnasiumba szándékoznak átlépni. — Ennélfogva e tantárgyat a polgári iskola négy alsó osztályában kell tanítani, s úgy osztani be, hogy a polgári iskolából a gymnasiumba átlépni kívánó növendék a gymnasium megfelelő osztályába felvétethessék.

A hetenkinti tanórák száma.

K ö t e l e z e t t t a n t á r g y a k		O z s t á l y o k						Heti órák összege
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
1	Hit- és erkölctan	2	2	2	2	1	1	10
	(a) Olvasás és nyelvtan	3	3					
2	Anyanyelv (b) Irálytan			2	2			
	(c) Irodalom-ismertetés					2	2	14
	(a) Német nyelv a magyaraj- kuak számára			3	3	4	2	12
3	Hazai más nyelv (b) Magyar nyelv a nem ma- gyarajkuak számára							
4	Mennyiségtan (a) Szám- és mértan	5	5	4	4	4	4	26
	(b) Könyvvitel						2	2
	(a) Földrajz	2	2	2				6
5	Történettani tárgyak (b) Történelem			2	2	4	3	11
	(c) Statistika					2		2
6	Természet-) a) Terményrajz	2	2	2	2			8
	tudományi) b) Vegytan				4			4
	tárgyak) c) Természettan					2	3	5
) d) Mezei gazdaság vagy ipartan						2	
7	Jogtudom. tárgyak: köz-, magán- és váltójog						2	2
	(a) Rajzolás	4	4	3	3	3	2	20
8	Művészeti tárgyak (b) Szépirás	2	2	2				6
	(c) Éneklés	2	2	2	2	1	1	10
9	Test és fegyvergyakorlás	2	2	2	2	2	2	12
Heti órák összege:		24	24	26	26	26	26	152

III. A tanoda statistikája.

A) Tanári testület.

1. Teesz János, polg. iskolára tanképesített tanár, igazgató.
2. Udvardy Ignác, polg. iskolára tanképesített tanár.
3. Schulcz Károly, rajztanár.
4. Berecz Imre zene- és énektanár.
5. Gózon Zsigmond, tornatanár.

B) A tanárok működési köre.

Sorszám	Tanár neve	Előadott tan- tárgy	Osztály, melyben ta- nitott	Heti óraszám	Jegyzet
1	Teesz János	Magyarnyelv Németnyelv Földrajz	I. II. I. II. I. II.	14	Rendes tanár, igazgató.
2	Berecz Imre	Ének, Állattan	I. II. I.	5	Segéd-tanár.
3	Gózon Zsigmond	Torna	I. II.	4	Segéd-tanár.
4	Schulcz Károly	Mértani szabad kézirajz Szépirászat Ásványtan	I. II. I. II. II.	13*	Rendes tanár, I. oszt. főnöke.
5	Udvardy Ignác	Szám- és mértan Latin Növénytan	I. II. I. II. I. II.	14**	Rendes tanár, II. o. főnöke.

*) A téli félévben 14; két óra fordítottván ekkor az ásványtan tanítására.

***) A nyári félévben 16: hetenkénti két órában tanítván a növénytant.

C) A tanulók létszáma általános áramlat szerint.

O s z t á l y	Az 187 ² / ₅ tanévben fölvett tanulók ösz- szes száma	E z e k k ö z ő l						
		Alsóbb osztály- ból föllépett	Ismétlő	I. félévben kimaradtak	II. félévben jött	II. félévben volt	A II. félévben kimaradt	Maradt az év végén
I.	30	30	—	2	—	28	—	28
II.	29	25	4	1	—	28	—	28
	59	55	4	3	—	56	—	56

D) Összes tanulók.

Osztály	Nemzetiség szerint				Vallás szerint			Illetékesség szerint		
	Magyar	Német	Szláv	Összeg	Kathol.	Ágost. ev.	Összeg	Helybeli	Videki	Összeg
I.	29	1	—	30	28	2	30	20	10	30
II.	27	2	—	29	29	—	29	18	11	29
	56	3	—	59	57	2	59	38	21	59

E) Tandijmentes és ösztöndijas tanulók.

Segélyezési czim	Osztályok szerint		Összesen	Pénzérték			
	I.	II.		Külön		Összesen	
				frt	kr.	frt	kr.
Tandijmentesek	6	6	12	18	—	36	—
Ösztöndijasok, Tallián Ede alapítvány		2	2	30	—	60	—
				30	—	—	—
A zárünnepély alkalmával ki- osztott jutalomk. értéke				25	—	25	—
				Összeg 121			

F) Az érdemsorozati eredmény összes kimutatása.

	I.	II.	Összesen
	Osztály		
Kitünő	2	3	5
Jeles	2	1	3
Elsőrendű	11	13	24
Másodrendű	8	6	14
Harmadrendű	5	5	10
Vizsgálatlan			
Vizsgálat előtt kilépett	2	1	3

IV. A nagy-kanizsai polgári tanoda tanulóinak érdemsorozata 1872—3 tanévben.

I-ső Osztály.

Folyó szám	A tanuló neve															Általános osztályzat
		Hittan	Magyar ny.	Német nyelv	Földrajz	Számtan	Mértan	Terményrajz	Mértani rajz	Szépíráás	Torna	Ének	Latin	Szorgalom	Magaviselet	
	Ábrahám Gyula	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	2	1	1	kit. r.
	Andri József	4	5	0	0	4	4	0	5	4	3	5	3	5	4	II. r.
	Balázs József	0	0	0	0	0	0	0	5	4	0	0	0	5	4	II. r.
	Biba Bálint	4	4	4	4	3	3	4	2	3	3	4	3	4	4	I. r.
5	Dénes Béla	3	4	4	4	2	3	3	2	3	3	3	4	3	3	I. r.
	Farkas Vilmos	3	1	2	1	2	2	1	2	3	2	1	2	2	1	jel. r.
	Iker Sándor	4	5	5	4	5	4	3	5	5	4	4	4	5	3	II. r.
	Ifcsics János	4	5	5	5	6	5	4	6	5	3	4	5	5	4	III. r.
	Kálovics István	4	4	5	4	6	4	4	5	5	0	4	4	5	3	III. r.
10	Kelemen Teodor	2	1	2	1	2	2	1	1	2	3	1	2	2	1	jel. r.
	Keresztury Kálmán	3	5	5	5	5	4	4	4	4	3	4	4	4	4	II. r.
	Kosányi Alajos	4	5	5	5	4	4	5	2	1	3	5	5	4	3	II. r.
	Lingg Emil	4	5	4	5	6	4	3	5	4	3	5	6	6	4	III. r.
	Molnár Lajos	0	0	0	0	0	0	0	6	5	0	0	0	6	4	III. r.
15	Nagy György	4	4	4	4	3	3	2	4	4	3	4	4	3	3	I. r.
	Németh Károly	4	4	4	4	0	0	2	3	4	3	4	4	3	1	I. r.
	Pihál Frigyes	2	1	1	1	1	1	1	2	3	2	1	2	1	2	kit. r.
	Rizsán István	0	0	0	0	0	0	0	5	5	0	0	0	5	5	II. r.
	Saly István	4	4	4	5	5	4	4	3	3	4	4	4	4	3	II. r.
20	Szervisz Károly kimaradt															
	Szvetecz Gyula	4	3	3	3	2	2	3	3	4	3	3	4	3	2	I. r.
	Takáts János	0	0	0	0	0	0	0	6	5	0	0	0	6	4	III. r.
	Tárnok Géza	4	3	3	2	2	2	2	3	3	2	3	2	3	4	I. r.
	Treiber István	3	3	3	2	1	1	1	2	3	2	1	2	3	1	I. r.
25	Unger Elek	2	4	4	4	4	4	2	3	4	0	3	4	3	3	I. r.
	Unger Ödön	2	3	3	3	2	3	1	2	3	0	2	2	3	1	I. r.
	Vajda Ferenc	4	3	4	4	2	3	2	3	3	4	3	4	3	1	I. r.
	Werner Adolf	4	5	5	5	2	4	4	4	4	1	4	5	5	5	II. r.
	Zaicz József, kimaradt.															
30	Zöld József	4	3	2	4	3	3	4	3	3	3	3	2	3	3	I. r.

0 — vizsgálatlan maradt.

II-ik Osztály.

Folyó szám	A tanuló neve	Hittan	Magyar ny.	Német nyelv	Földrajz	Számítan	Mértan	Terményrajz	Mértani rajz	Szépírás	Torna	Ének	Latin	Szorgalom	Magaviselet	Általános osztályzat
	Aszalay Gábor, kimaradt.															
	Belus Lajos	4	3	3	3	1	1	2	2	2	4	4	2	2	2	I. r.
	Czeilner Károly	4	4	3	4	2	1	3	2	2	3	3	2	3	1	I. r.
	Czekly József	4	5	5	5	5	5	5	4	4	0	4	4	5	3	II. r.
5	Czimbálek Károly	4	0	0	0	4	4	0	6	4	0	5	5	6	3	III. r.
	Harasztovics Nándor	3	3	3	3	2	2	3	3	3	2	4	3	2	4	I. r.
	Horváth Pál	3	4	4	4	2	2	4	2	3	3	2	4	3	1	I. r.
	Imrik Gyula	4	0	0	0	5	4	0	5	4	4	1	5	5	3	II. r.
	Keinzer Alajos	4	5	4	5	4	4	5	3	4	2	2	5	5	3	II. r.
10	Keller Ferencz	4	5	5	5	5	5	5	4	3	4	4	5	5	3	II. r.
	Kilik Alajos	4	5	5	5	4	4	5	3	4	4	3	4	5	3	II. r.
	Klausz Lajos	4	4	4	4	4	4	4	4	3	1	3	4	4	3	I. r.
	Kratky József	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	kit. r.
	Mátay Gábor	1	2	2	2	1	1	2	1	1	2	1	1	1	1	kit. r.
15	Neusidler Géza	4	6	6	6	5	5	5	4	3	2	1	5	6	4	III. r.
	Nusecz Lajos	3	5	5	5	4	4	5	4	4	4	3	4	5	1	II. r.
	Plosszer Antal	4	3	3	3	1	1	3	3	3	4	3	3	3	3	I. r.
	Prikler Gyula	3	2	2	2	2	2	2	3	2	3	3	1	2	1	I. r.
	Reisz László	4	6	6	6	5	5	5	6	4	3	4	5	6	3	III. r.
20	Ruesz József	0	0	0	0	0	0	5	3	4	0	0	0	6	1	III. r.
	Ruszky János	4	4	3	4	3	2	4	3	3	0	4	2	3	2	I. r.
	Schweitzer Kálmán	3	4	4	4	3	2	3	2	2	3	1	2	3	1	I. r.
	Szűts Ferenc	4	4	4	4	3	3	4	2	3	2	3	4	4	4	I. r.
	Teppler György	3	3	4	4	1	1	3	2	3	4	2	2	3	1	I. r.
25	Topolits György	2	1	1	1	1	1	1	1	2	2	3	1	1	1	kit. r.
	Vajay Ferenc	4	0	0	0	6	6	0	5	5	4	5	6	6	4	III. r.
	Weber Antal	4	3	3	4	3	3	4	3	1	0	1	3	3	3	I. r.
	Werner Károly	2	2	2	2	3	3	3	2	3	3	1	2	2	1	I. r.
	Zimitz János	3	2	2	2	1	1	2	2	1	4	3	1	2	1	jel. r.

0 = vizsgálatlan maradt.

A jelek magyarázata :

Az előmenetelre nézve :

- 1 = kitünő
- 2 = jeles
- 3 = jó
- 4 = elégséges
- 5 = elégtelen
- 6 = semmi.

A szorgalomra nézve :

- 1 = ernyedetlen
- 2 = kitartó
- 3 = kellő
- 4 = hanyatló
- 5 = csekély
- 6 = semmi.

*Az erkölcsi magavise-
letre nézve :*

- 1 = példás
- 2 = dicséretes
- 3 = jó
- 4 = törvényszerű
- 5 = kevésb. törvzs.
- 6 = nem törvényszerű.

Jutalmazottak.

A zárünnepélyen díj-könyveket nyertek :

I. osztály. 1. Pihál Frigyes, 2. Farkas Vilmos, 3. Treiber István, 4. Unger Ödön, 5. Svetecz Gyula, 6. Vajda Ferenc.

II. osztály. 1. Zimitz János, 2. Mátay Gábor, 3. Prikler Gyula, 4. Schweitzer Kálmán, 5. Werner Károly, 6. Topler György.

V. Tudnivalók a jövő tanévre.

A jövő 1873—4-ki tanévben a polgári fiu-iskola III. osztálya megnyílik.

A tanév október 1-én veszi kezdetét. A tanulók felvétele sept. 29. és 30-án, továbbá október öt első napján történik dél előtt 9 órától 12-ig az igazgatósági irodában.

Főlvétetnek oly növendékek, kik a népiskola első 4 évi folyamát jó sikerrel elvégezték.

A fővételi-, pót- és javító vizsgálatok a fönnevezett napokon, d. u. 3 órakor fognak tartatni.

Tandijul fizet minden föl nem mentett tanuló vagy minden félévre, s pedig minden félév kezdetén 1 frt 50 krt., vagy mindjárt felvételnél az egész évi díjat 3 frtot.

A tandij-fizetés alól való fölmentés egyedül N.-Nanizsa város hatóságát, mint ezen intézet kegyurát illeti, azért a felmentés iránti folyamodványok a város tek. tanácsához nyutandók be.

Azon nyilvános tanulók, kik rendes időben vizsgálatukat le nem tették s tanulmányaikat a következő osztályban folytatni kívánják, az igazgatósághoz benyujtandó kérvény alapján pót-vizsgálatokra bocsáttatnak.

Oly tanulóknak, kik csak egy kötelezett tantárgyból kaptak elégtelen tan-jegyet az illető tanár meghallgatása után az igazgató, akik pedig két tantárgyból kapták ezen jegyet a tanári testület adhat engedélyt a vizsgálat letételére. —

Mind a pót-, mind a javítóvizsgálatokra vonatkozó, bizonylatokkal felszerelt folyamodványok f. é. aug. 28-ig adandók be.

AZ IGAZGATÓSÁG.

A n.-kanizsai polgári fi-iskola leltára.

A) Terményrajzi leltár.

Folyó sz.	T a r g y a k	Érték	
		frt	kr.
1	Egy 170 drbból álló ásványgyűjtemény	66	—
2	Egy jegecminta gyűjtemény	11	—
3	Ruprecht: Wandatlas für den Unterricht in der Na- turgeschichte	14	40
4	Voigtländer: Wandtafeln zu Ruprecht	3	60
5	Csontvázak, s pedig: 1 darab emberi csontváz	50	—
	1 majom, 1 macska, 1 tyúk, 1 hal és 1 béka csontváza összesen:	35	—

B) Földrajzi leltár.

Folyó sz.	T a r g y a k	Érték	
		frt	kr.
1	1 Felklféle 18" átméretű földgömb	45	—
2	Egy tellurium	14	50
3	Egy planetarium	35	40
4	Jausz: Wandkarte für den Unterricht in der math. Geographie	9	—
5	Kozenn: földtekék	2	80
6	Berghaus-Gönczy Europa	6	60
7	Holle: Asien	3	60
8	" Afrika	3	60
9	" Nord-Amerika	3	60
10	" Súd-Amerika	3	60
11	" Australien	3	60
12	Kozenn: Oesterreich-Ungarn	5	—
13	Tóth: A magy. birodalom térképe	8	—

C) Szám- és mértani leltár.

Folyó sz.	T á r g y a k	Érték	
		frt	kr.
1	Egy krétafogó körző	5	—
2	Lábakra és hüvelykekre osztott 3 részes öles rúd .	5	—
3	Bécsi s méter mértékekre felosztott összehajtható mérték fából	1	—
4	20 drb. sodrony minta	140	—
5	6 drb. tömörtani sodrony minta		
6	12 drb. tömörtani érc lemez minta		
7	Ezen mintákhoz való állvány vasból		
8	Szerkezet a távlati rajz magyarázására	3	50
9	Ehez való 7 drb. sodrony minta		
10	Egy drb. szögmérő	3	50
11	Egy rajzvonalas és három szög fából	6	—
12	Liter folyadék mértékek 2 L. — $\frac{1}{32}$ L. ig	3	40
13	1 drb. liter száraz mérték	—	80
14	1 szekrény meter sulyok 1 kilotól 1 grammig	7	—
15	1 font bécsi sulyok sárgarézből	1	80
16	1 drb. mérleg	3	—

D) Szabadkézrajzi leltár.

Folyó sz.	T á r g y a k	Érték	
		frt	kr.
1	Taubinger : Figuren	3	60
2	„ Köpfe	3	60
3	Bauer : Ornamentenschule	4	—
4	Schreiber : Malerische Körperstudien		

E) Hangszer.

Egy Zongora 100 ft.

